

ה"ת 52227/12 - היחידה הארץ לאייפת דין התכנון ובניה, במצ' נגד מ.פ. עיסאוי למסחר בע"מ, פארוק מוסטפא, במצ'

בית משפט השלום בירושלים

ה"ת 52227-12-22 מ.פ. עיסאוי למסחר בע"מ ואח' נ' לאייפת דין התכנון ובניה
תיק חיזוני:

בפני כבוד השופט על ענתבי שרון
היחידה הארץ לאייפת דין התכנון ובניה
במצ' ב"כ עו"ד לילך שלום
המבקש

נגד
1. מ.פ. עיסאוי למסחר בע"מ
2. פארוק מוסטפא
במצ' ב"כ עו"ד סامي אරשיד
משיבים

החלטה

בקשה למכירת תפוס.

א. רקע

1. לפניה בקשה למכירת תפוס, לפי סעיף 38 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש] תשכ"ט- 1969 (להלן: "הפקודה").

2. בלילה שבין 20.12.22 ל- 21.12.22 נתפס על ידי פקחי המבוקשת רכב מסוג באגר שמספרו 71265 (להלן: "התפוס" או "הבאגר") בשכונת עיסאוויה בירושלים. לעומת זאת, תפיסת הבאגר נעשתה במסגרת חקירה פלילית נגד שימוש אסור (ראה רישא לתגובה מיום 27.12.22 סעיף 243(ד) לחוק התכנון והבנייה התשכ"ה- 1965 (להלן: "החוק").

3. המשיבים עתרו לשחרור התפוס. ביום 28.12.22 התקיימו דיון בבקשתם. לאחר שמייעת טענות הצדדים ובשים לב לעובדה כי לא הייתה זו הפעם הראשונה בו נתפסו רכבי המשיבים בנסיבות דומות, נקבע כי הבאגר ישוחרר לידי המשיבים כנגד הפקדת סך של 25,000 ל"נ בזמן או ערבות בנקאית בתוקף ל-12 חודשים וכן ערבות צד ג' בסך של 30,000 ל"נ בתוקף ל-12 חודשים. נקבע כי סכום זה ישמש כערובה לכך שהמשיבים ימנעו מביצוע עבירה לפי סעיף 243(ד) לחוק למשך 12 חודשים. עוד נקבע כי אם תבוצע עבירה, רשאית המבוקשת לעתור לחילוט ההפקודה, בנוסף לכל הילך. באותה החלטה, בין היתר, נדחתה טענת המשיבים כי יש משקל לאי הגשת כתוב אישום עד עתה לאור הבהתה

המבקשת כי הנושא עוזנו מצוי בהליך חקירה וכי אף קיימת אפשרות להטלת קנס מינהלי לאחראית, ככל שיבקש הנאשם שלא לשאת בתשלום, יוכל להגיש בקשה להישפט וישפט על ביצוע העבירות המוחוסות לו בהליך פלילי. בקשה לעיון חוזר בתנאי השחרור- נדחתה (ראה החלטה מיום 29.12.22).

4. במסגרת הבקשה דנו, עותרת המבקשת למכירת הבאגר, לפי סעיף 38 לפוקודה. המבקשת חזרה על כך שהbagר נתפס חלק מחקירה פלילתית כנגד המבוקשים, המתנהלת בחשד לביצוע עבירה של שימוש אסור במרקען, בנגד סעיף 243 (ד) לחוק, שענינו הפעלת מוסר ואטור לטיפול בפסולת בגיןו לייעוד המרקען ולא יותר.

ב. עיקרי טענות הצדדים

5. בבקשת צוין כי המשיבים לא הפקידו את הערובה. נטען כי עלויות אחסנת התפוס והטיפול בו גבויים, ערכו של התפוס יורך וכי המשיבים הבהיירו כי אין בכוונתם להפקיד את הערובה בהתאם להחלטת ביהם"ש. נטען כי בסעיפים 34 ו-38 לפוקודה מוסדרת סמכותו של ביהם"ש ליתן צו בדבר האופן בו ניהול התפוס, בין היתר, באמצעות מתן הוראה בדבר מכירתו. לפיכך התבקש ביהם"ש להורות על מכירת התפוס והעברת הבעלות בו לידי הקונה או השמדתו בהיעדר קונה.

6. המשיבים מתנגדים לבקשתם. לטעונתם, התפוס נתפס מבלי שננקטו על ידי המשיבה הליכים פליליים ומבל' שהוגש נגדם כתוב אישום. נטען כי התפוס אינו דרוש למשבה בהליך הפלילי וכי המשיבה מונעת מטעמים זרים. נטען כי ככל שההתפוס לא דרוש להליך הפלילי יש להורות על שחרורו ללא תנאי. לטענת המשיבים, מכירת תפוס מתבצעת רק לאחר שבית המשפט הרשע בעבירה פלילתית והחליט על חילוט המוצגים או הכלים ששימשו לעבירה. נטען כי היהת שאין החלטה על חילוט התפוס יש להורות על שחרור ללא תנאי. המשיבים טוענים כי לא נשאו בסכום העירובן משום שאין ביכולתם לעמוד בתשלום זה. במסגרת תגובתם, ביקשו להורות על שחרור התפוס לידיים. נטען כי המשך תפיסת הבאגר היא "לא תכילת".

7. המבקשת, בתגובה לטענות המשיבים, טענה כי מטרת התפיסה היא מניעת ביצוע עבירות עתידיות, תכליית התואמת את מטרות התפיסה כפי שהובאโร בdish"f 342/06 ח' לרגו בעבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם ב"גבו"] (12.3.06). נטען כי היהת שאין מדובר בחילוט לפי סעיף 39 לפוקודה, המכירה לא תלואה בהליך הפלילי או הרשעה. עוד נטען, כי לאור עלויות אחסנת התפוס ועלויות הטיפול באחסنته, כמו גם ערכו היורד של התפוס, אין טעם להותר את התפוס במגרשי המבקשת ומנגד אין אפשרות לשחרור התפוס ללא תנאי.

ג. דין והכרעה

8.dish"f 342/06 ח' לרגו בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם ב"גבו"] (12.3.06), עמד ביהם"ש העליון
עמוד 2

(כב' השופט פרוקציה) על שלוש התכליות העיקריות העשויות להציגו מוקור לתפיסת חוץ- האחת- תפיסה לצורך מנעה, השנייה- תפיסת חוץם לכוחם והשלישית- תפיסת חוץ לצורך הצגת בבית המשפט.

9. בכל הנוגע ל tactic הטענה לצורך מנעה, נקבע כי: " אחת המטרות העיקריות לתפיסת חוץ בידי המשטרה נועדה למסב בו קיים יסוד סביר להניח כי באותו חוץ "עומדים לעבר עיריה". תכליות זו היא, בסודה, מניעתית, ונוועדה להקשות על העברין המיועד להוציאו מן הכוח אל הפוועל את תוכנות הפליליות.... ביסוד התכליות המניעתית טמון אינטנסיבי למונע, או להקשות באופן ניכר על העברין את מימוש זמנו הפלילי באמצעות שלילת החוץ המיועד לשמש אמצעי ביצוע העבירה. סמכות זו היא אמצעי אחד מני רבים במהלך אכיפת רשות החוק בפשיעה".

10. באשר לקיומה המתמשך של עילת התפיסה נקבע כי יש לשקל, במסגרת AMAZON השיקולים, בין היתר, את "שלב ההליך הפלילי, בנקודת הזמן הרלבנטית, אם מדובר בחקירה, מה סיכוי להוביל לכתב אישום ולמשפט". בהקשר זה צוין כי "כך למשל, אם הנכס נתפס למטרה מניעתית, ואין התפתחות ממשית בחקירה מזה זמן, עשוי להיות כי החשש לשימוש בחוץ למטרת ביצוע עבירה עתידית יחולש באופן ניכר, ועמו ישמט הבסיס המתמשך לתפיסה...".

11. במקרה הנדון הבהיר המבוקשת כי מטרת התפיסה היא לצרכי מנעה ולא לצרכי חילוט או הצגתם לבית המשפט. עוד הבהיר כי הליכי החקירה מצויים בעיצומם. כפי שצוין בהחלטה שניתנה בהליך זה ביום 22.12.2022, אין מדובר בפעם הראשונה בו נתפסו רכבים המשמשים את המבוקשים במקום. צוין כי בהליך שהתקיימים מספר חדשים קודם לכן (מאי-2022 - ה"ת-22-05-36636) נדונה בקשה לשחרור שני רכבים תפוסים. באותו מקרה נקבע כי קיים חשד סביר למעשים המזוהים למשיבים וכי קיים חשש מבוסס כי לו ישוחררו התפוסים, ימשיכו וישתמשו בהם לצורכי הפעלת אחר פסולת במרקען וכי יש צורך בהרחקת התפוסים לשם מניעת עבירות עתידות. באותו מקרה הורה ביהם"ש על שחרור התפוס תמורת הפקדה והתחייבות. התפוסים שוחררו, אולם מספר חדש מכך נתפס הבאגר הנדון בהליך דן, כאשר המבוקשים לא חלקו על כך (לצרכי קביעת תנאי החזרת התפוס) כי המשיכו להפעילו במקום לשם קיום עסק שאינו תואם את "עוד המרקען".

12. מצב הדברים לעת עתה הוא כי מתנהלת החקירה צופה פנוי הליך פלילי בכל הנוגע לעבירה של שימוש אסור במרקען בניגוד לסעיף 243 (ד) לחוק וכי קיים חשד סביר והצדקה לתפיסה- חשש כי לו ישוחרר התפוס ישמש לביצוע עבירות עתידות. במצב דברים זה אף נקבעו בהחלטה מיום 22.12.2022 תנאים לשחרור התפוס, תוך איזון בין הצורך בתפיסה לבין היקף הפגיעה בזכותו הקניינית של המשיבים. אלא שהמשיבים נמנעו מקיים התנאים.

13. סעיף 38 לפקודה מורה כך:

"**היה החוץ בעל חיים או מצרך שעלו להתקלקל, בין בגין טיבו המזוהה ובין מסיבה אחרת, ולא ניתן עליו צו לפי סעיף 34, רשאי בית משפט השלום, על-פי בקשת שוטר מוסמך או אדם התובע זכות בחוץ, לצוות שחחוץ יימכר במכרז פומבי או במחair המקובל באותו יום; דמי המכרכזו לאדם שמידיו נלקח החוץ, אולם אם תוך המועדים שנקבעו על פי סעיף 35 הוגש משפט נגד אדם על עבירה שעבר בחוץ שנטפס או לגביו, ינהגו בדמי המכרכז כפי שוראה בית המשפט.**".

14. בפסקה קבע כי חובתה של המדינה לדאוג לשמר ערכו של חוץ אשר נתפס על ידה ואין נפקות לשאלת, האם הטוען לזכויות בנכס מוכן או אינו מוכן לשתף פעולה בשמירה על ערכו (ראה רע"פ 7600/08 אברם נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (7.4.09) ובש"פ 10015/07 אבטל נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (23.12.2007)).

15. ברע"פ 8/6007 לעיל נקבע כי החזקת החוץ לצורך התכליות המנויות בסעיף 32 לפקודה מטילה על המדינה את "האחריות לשומר על ערכו הכלכלי של התפוס". הנחה זו מתבקשת כל אימת שמאן דהוא שומר בחזקתו נכס השין לאחר. במיוחד במקרה בו, כאשר המדינה היא זו המחזיקה חוץ של אחר, אשר הגיע לידיה שלא בהסתמת הבעלים, וחלוקת מהליך פלילי המתנהל על ידה. חובת השמירה על ערך הנכס התפוס קשורה קשר הדוק לזכות הקניין של הבעלים של החוץ (פרשת לרנו, שם) ויש להמעיט ככל הנימן בפגיעה בזכות זו, בהיותה זכות בעלת מעמד של זכות חוקתית, הנגרמת באמצעות התפיסה (בש"פ 10015/07 אבטל נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 7.10.07) (הנשיאה בגין); בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטובן (לא פורסם, 31.10.07) (השופטת ארבל). חובה זו מוטלת על המשטרה מכח מעמדה כרשויות ציבורית, החייבת לנוהג באחריות ובהגנות כלפי האזרח. היא נובעת מן האפשרות שהנכס יוחזר לבעליו ללא שייפתח משפט; היא מחייבת ציפייה של האפשרות כי הנכס ישמש כראיה במשפט, אשר בסופו של דבר בעלי זוכה בדיון והנכס יוחזר אליו. קיימת אף אפשרות כי אם יורשע, הנכס יחולט לזכות המדינה. יתר על כן, אין להוציא מכלל אפשרות כי החוץ התפוס שנלקח מידיו החשוד שיר לצד שלישי שאינו קשור כלל להליך הפלילי. בכל אחד ואחד מהמצבים הללו קיימת חובה לשומר על ערך הנכס כשהוא בידי המשטרה ולהבטיח מפני פגיעה בו. חובה זו קיימת במלואה תוקפה גם כאשר מסיבה אחרת, מי שהנכס נתפס מידיו אינו מעוני לשמירת ערכו, או אינו מוכן לשתף פעולה בנסיבות אמצעים הנדרשים לצורך השנת מטרה זו, כמו במקרה שלפנינו".

16. במקרה דנן, יש לדחות את טענת המשיבים לפיה מכירת תפום מתבצעת רק לאחר שבית המשפט הרשיע בעבירה פלילתית והחליט על חילופם המוצאים או הכלמים ששימושו לעבירה. במקרה הנדון כאמור, התפיסה לא בוצעה למטרת חילופם אלא לשם תכליית מניעתית. אמנם, לא ניתן לתפוס חוץ לגביו קיימ השד שעמיד לשימוש לביצוע עבירה, אלא כאשר ההליך הפלילי צופה פניו עתיד, אולם במקרה זה מדובר בתפיסה במסגרת חקירה העשויה להוביל להגשת כתב אישום. המשיבים לא הפיקדו את הכספיים לשם שחזור התפוס בהתאם לתנאים שנקבעו בהחלטה מיום 28.12.22. יש ממש בטענת המבקרת (עליה לא חילקו המשיבים לגופה בתגובהם) כי ערכו של הבאגר יורד וכי עלויות אחסنته גבוהות. לפיכך, יש מקום להיעתר לבקשתה.

17. לאור הטעמים שפורטו בהחלטה מיום 28.12.22, לא מצאתי בסיס להיעתר לבקשת המשיבים ולהקל בתנאי השחרור וההפקדה.

18. ככל שלא יוגש כתב אישום בחולוף שישה חודשים ממועד התפיסה, למקשיים תהיה האפשרות לפעול, בהתאם להוראות סעיף 35 לפקודה.

19. התוצאה היא אפוא, כי דין הבקשה להתקבל. אני מאשרת את מכירת הבאגר למרבה במחair.

20. המבוקשת תגיש הودעה עדכון מסודרת לאישור בית המשפט ובה תפרט את הליך המכירה המדויק שבductה לבצע -
לשם מתן אישור בית המשפט.

ניתנה היום, ה' אדר תשפ"ג, 26 פברואר 2023, בהעדר הצדדים.